

PROJECT/PROJECT Openbare ruimte Monnikenhuizen/*Public space in Monnikenhuizen*

LOCATIE/LOCATION Arnhem

ONTWERPERS/DESIGNERS Buro Lubbers landschapsarchitectuur & stedelijk ontwerp i.s.m./with Khandekar bv. (stedenbouwkundig ontwerp/urban design), Atelier Z Zavrel Architecten, Van de Looi en/and Jacobs, Meijer en Van Schooten, Vera Yanovshtchinsky (architectuur/architecture)

OPDRACHTGEVER/COMMISSIONED BY Johan Matser Projectontwikkeling, Hilversum, i.s.m./with gemeente Arnhem

OPPERVLAKTE/AREA 6,5 ha

AANTAL WONINGEN/NUMBER OF HOUSES 204

PERIODE VAN ONTWERP/DESIGN PERIOD 1998

PERIODE VAN REALISATIE/IMPLEMENTATION PERIOD 2000 - 2002

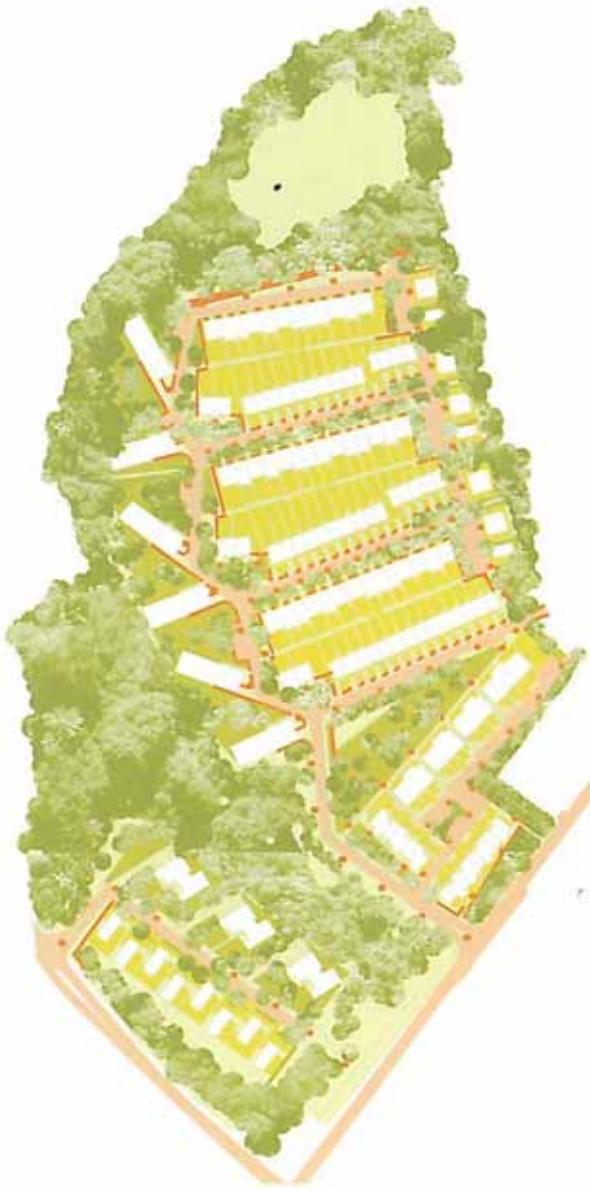
Monnikenhuizen – Arnhem: Groen wonen tussen schanskorven

Monnikenhuizen: A green housing environment with gabions

When in 1998 Vitesse football club moved from its old stadium to the hypermodern Gelredome, Arnhem became a unique housing location richer. The former Monnikenhuizen sports park lies on a sloping site beneath the wooded incline of the Klarenbeek country estate to the north of the city. At a time when the demand for distinctive green housing environments is greater than ever, the undulating terrain and the woods are an unprecedented asset. The design for the new Monnikenhuizen estate makes full use of this privileged position. The urban plan by S.V. Khandekar consultants divides the site into two 'rooms' in the woods, a large and a small one, between which runs an ecological corridor.

Toen in 1998 de voetbalclub Vitesse zijn oude stadion inruilde voor het hypermoderne Gelredome, kreeg Arnhem de beschikking over een unieke woningbouwlocatie. Het voormalige sportpark Monnikenhuizen ligt op een glooiend terrein, tegen de boshellingen van het landgoed Klarenbeek aan, in het noorden van de stad. In een periode waarin de roep om onderscheidende, groene woonmilieus luider klinkt dan ooit, bieden de hoogteverschillen en het bos een ongekende rijkdom.

In het ontwerp voor de woonbuurt Monnikenhuizen zijn deze stedenbouwkundige voorrechten volledig waargemaakt. Het stedenbouwkundig plan van het bureau S.V. Khandekar deelt het terrein op in twee 'kamers' in het bos, een grote en een kleine. Daartussendoor

Berken in de woonstraten.
Birches in the residential streets.
Eiken tussen de woongebouwen.
Oaks between the buildings.

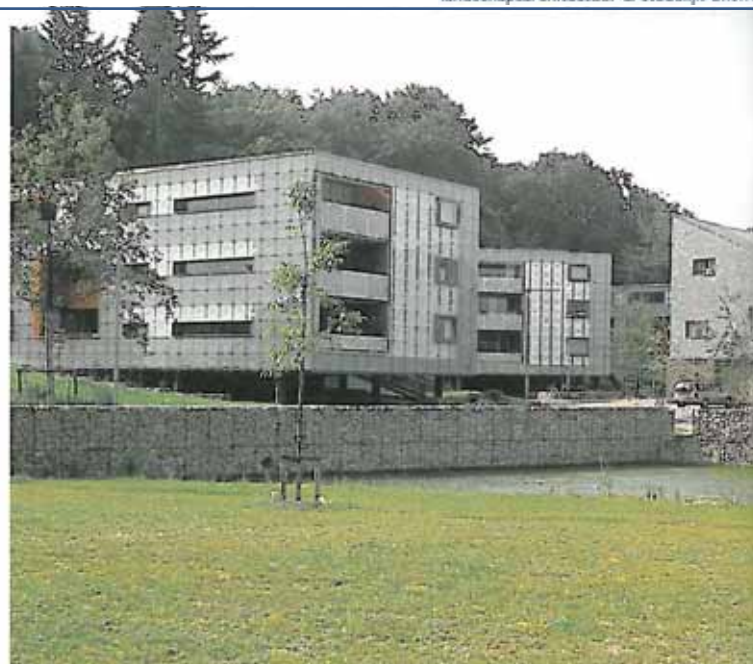
Het plan voor de openbare ruimte.
Plan for the public spaces.
De 'kleine kamer'.
The 'small room'.
Woningbouw.
Housing.

loopt een ecologische verbindingzone. Khandekar heeft het voor elkaar gekregen om op vijf hectare 250 woningen te zetten – een dichtheid die veel Vinex-wijken overtreft – zonder het groene karakter van de omgeving geweld aan te doen. Om recht te doen aan de bijzondere eigenschappen van de locatie is een afzonderlijk bureau, Buro Lubbers, ingeschakeld voor de vormgeving van de openbare ruimte. Landschappelijke en natuurlijke elementen krijgen een consequente vertaling in het straatbeeld, zonder opsmuk, maar met een grote helderheid.

Een sprekend voorbeeld zijn de goten, zowel in de straten als langs de huizen. De afvoer van regenwater is te volgen vanaf de dakrand tot aan het infiltratieveld. Brede sleuven, een onverbloemd onderdeel

Khandekar have managed to find room for 230 dwellings on the five hectare site – a much greater building density than in many recent urban extensions – without damaging the green character of the environment.

To do justice to the special attributes of the site, another consultancy, Buro Lubbers, was appointed to design the public open space. Landscape and natural elements are incorporated into the streetscape in a consistent manner, without frills but with considerable clarity. A striking example of this are the gutters, which expose the flow of rainwater to view, from the roofs of the houses to the infiltration field. Broad grooves in the walls of the houses, a simple element in the architecture,

Afwaterringsgolei/Drainage gutters

Infiltratie/infiltration

Schanskorven als hoogtekerend element/
Gabions used to mark changes in height

Schanskorven scheiden openbaar en prive/
Gabions divide public and private

Zichtbare afwatering.
Visible drainage.
Schema van afwatering en infiltratie.
Schem of drainage and infiltration

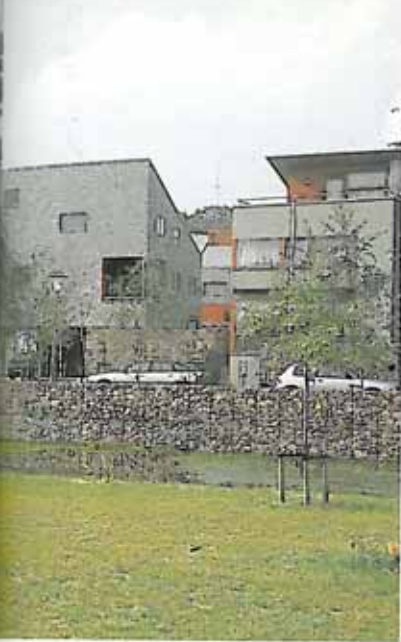
Infiltratiegebied.
Infiltration area.
Schema van het gebruik van schanskorven.
Scheme of the use of gabions.

channel rainwater from the roofs to the ground, where gutters running along the middle of the streets carry the water to the infiltration area in the estate. In almost all the streets traffic has to share the space with the water.

Generous tree planting is an obvious choice for the site. Lubbers have placed rhododendrons between the two 'rooms' and the ecological corridor, dotted oak trees in the grass around the free-standing residential buildings and laced the streets with rows of birches. The most eye-catching features are the gabions, which are set at different levels to emphasize the biggest differences in height at the edges of the rooms and are reflected in the walls of the houses. The rocks in the

van de architectuur, leiden het regenwater vanaf de daken naar beneden. Diepe molgoten midden over straat voeren het naar het infiltratiegebied in de wijk. In vrijwel alle straten moet het verkeer de ruimte delen met het water.

Een ruimhartige plaatsing van bomen ligt op deze plek voor de hand. Lubbers zette rododendrons tussen de beide 'kamers' en de ecologische verbindingzone, strooide eiken rondom de losse woongebouwen in het gras en lardeerde de woonstraten met rijen berken. Het opvallendst zijn de schanskorven, die getrapt aangelegd de grootste hoogteverschillen aan de randen van de kamers begeleiden en die terugkeren aan de gevels van de individuele woningen. De in gaas gevangen keien geven de hellingen iets bergachtigs, haast Zwitsers.

Schanskorven in de gevels en langs de randen van de kamers.
Gabions in the walls and along the edges of the 'rooms'.

De openbare ruimte en de architectuur van Monnikenhuizen sluiten zo perfect aan op het glooiende, bosrijke landschap van de omgeving. De werkwijze bij de planontwikkeling is daar niet vreemd aan. De stedenbouwkundige, de landschapsarchitect en de architecten van de woningbouw hebben het globale ontwerp gezamenlijk uitgewerkt. Schanskorven zijn trendy. Iedere terughoudendheid in de toepassing lijkt de laatste jaren overboord gezet. Vooral nieuw aangelegde parken lijden daaronder. Maar hier, in het glooiende en bosrijke Monnikenhuizen, is de schanskorf volledig op zijn plaats.

gabions give the slopes a mountainous feel, reminiscent even of a Swiss setting.

The end result is that the public spaces and architecture in Monnikenhuizen fit in harmoniously with the surrounding sloping, wooded landscape. This has everything to do with how the outline plan was worked out in detail. The town planner, the landscape architect, and the architects who designed the houses, worked together under the supervision of the landscape architect. Gabions are trendy, and have been used indiscriminately in recent years. New parks, in particular, suffer from this. But here, in the sloping, richly wooded Monnikenhuizen, they are in their element.